Antimobbestrategi og trivsel på Østervangsskolen

13/01-2026
Østervangsskolen
Roskilde Kommune
Skribent:
Esben Buhl
Type sag:
Strategipapir

Introduktion og rammesætning: Østervangsskolen tilstræber vi at arbejde ud fra den nyeste forskning om mobning og trivsel. Traditionelt har vi forstået mobning som noget, der er knyttet til elevers individuelle negative egenskaber og fastlåste roller som mobber/mobbeoffer og tilskuere. "Løsningen" har derfor været at finde ud af, hvem der er hvem i "mobbelandskabet" og herefter uddele skyld og sanktioner.
Med den nye mobbeforskning ved, at der kan udvikle sig mobning, hvor der er utryghed.
Vi ved, at *mobning er sociale processer på afveje*, der ikke skyldes enkelte elevers negative egenskaber, men en række faktorer, der spiller sammen og påvirker hinanden.

Sådan forstår vi mobning

Det kan ofte være svært at skelne mellem drillerier, konflikter og mobning. Vi forstår begreberne på følgende måde:

Drillerier kan være at lave sjov med nogen eller genere nogen, fordi man selv synes, at det er sjovt. Men det er ikke sikkert, at den, som bliver drillet, synes, at det er sjovt. Drilleri kan være gensidigt og opstår mere spontant og tilfældigt end mobning, som er kendetegnet ved systematikken. Drillerier kan være hårde, men hensigten er ikke udelukkelse fra fællesskabet. Alle oplever drilleri, og alle prøver at drille. På den måde er drilleri ikke usundt, det må blot ikke blive konstant.

Konflikter er i sit udgangspunkt hverken onde eller gode, men et fælles grundvilkår. Konflikter er uoverensstemmelser, der handler om noget konkret – en sag. Konflikter giver spændinger i og mellem mennesker. I en konflikt er der aktiv handling fra begge sider, i mobning er der oftest kun aktiv handling fra én side.

Konflikter er en del af livet og hører med til udvikling og forandring. Selv om de kan være ubehagelige, er de ikke til at komme udenom. I konflikter er der aldrig kun én sandhed – der er oplevelser og følelser, som kan være forskellige for parterne i konflikten. Det er centralt, at vi får hjælp til at nedtrappe og løse konflikter, når vi ikke kan selv.

Mobning er systematiske handlinger, der får den konsekvens, at en person (i nogle tilfælde flere personer) bliver udstødt fra fællesskabet på et sted, hvor denne person er tvunget til at opholde sig, f.eks. i skolen eller en social sammenhæng, som opleves som en forudsætning for at være en del af fællesskabet. Mobning kan være direkte og forfølgende eller indirekte og udelukkende.

Det er ikke altid, at mobning udspringer af en bevidst handling. Mobning kan være et signal om, at der er en ubalance i et fællesskab, der kan være kendetegnet ved utryghed, som påvirker de sociale relationer negativt. Frygten for selv at blive det næste offer kan sætte empati ud af funktion og blive drivkraft til at deltage i eller undlade at forhindre mobning. Fællesskabets medlemmer bliver en del af et udstødelsesmønster for selv at høre til og "overleve" i det. Fællesskabets omdrejningspunkt bliver selve udstødelsen.
Den nyeste mobbeforskning viser, at klimaet i klassen og de sociale dynamikker er afgørende for, om mobning udvikler sig. Mobning sker i utrygge fællesskaber og bliver til gennem sociale processer og opstår oftest i kulturer, der er kendetegnet ved lav tolerance. På den måde kan der opstå uhensigtsmæssige mønstre, der kan karakteriseres som lav fællesskabsfølelse og en meget snæver opfattelse af, hvad der er rigtigt eller forkert. Derfor forebygges og håndteres mobning mest effektivt ved at styrke fællesskabet, hvor børnenes/de unges samarbejde og trivsel understøttes, og hvor alle har mulighed for at deltage aktivt.
Derfor skal en indsats mod mobning også være rettet mod hele grupper – børn, forældre og pædagoger/lærere. Med disse "briller" på ser vi altså ikke det enkelte barn, som "ejer" af problemet – og problemstillingen bliver dermed mere kompleks, da det kommer til at handle om at identificere uhensigtsmæssige mønstre i gruppen. Ved mistanke eller tilfælde af mobning skal de professionelle altid undersøge det nærmere og tage hånd om det med det samme. Mobning rammer ikke kun enkelte elever. Mobning rammer hele klassen.

Sådan arbejder vi med mobning:

- Skolen arbejder altid på, at kulturen er præget af en anerkendende og værdsættende tilgang
- Skolen er bevidst om, at eleverne skal have en tryg hverdag, hvor der er plads til forskelligheder
- Skolen arbejder med at udvikle elevernes og klassernes sociale kompetencer.
- Skolen arbejder i tæt dialog med forældrene.
- Skolen arbejder altid med at forbedre trivslen gennem etablering af venskabsklasser og legepatruljer samt deltagelse i den nationale trivselsdag.
- Hver klasse udarbejder hvert år sit eget bidrag til hjemmesiden. Disse findes under beskrivelsen af Trivsels- og antimobbestrategien på denne side.

Vi har tydelige forventninger til hinanden

Forventninger til eleverne:

- Eleverne er en aktiv del af løsningen på et problem.
- Eleverne viser respekt for hinanden og løser mindre konflikter.
- Eleverne siger fra, når der er noget, de ikke bryder sig om.
- Eleverne griber ind, når andre mobbes.
- Eleverne taler om, hvad der gør, at klassen er rar at være i.

Forventninger til forældrene:

- Forældrene lærer barnet at have respekt for andre.
- Forældrene lærer barnet at tale *med* og *om* andre med respekt.
- Forældrene behandler alle implicerede i en mobbesag med indføling og omtanke.
- Forældrene medvirker til at forhindre mobning - f.eks. når eget barn omtaler andre børn nedladende.
- Forældrene omtaler elever, lærere, skolen og andre forældre på en positiv måde.
- Forældrene henvender sig til klasselæreren eller skolen, hvis de er vidende om, at mobning finder sted.
- Forældrene er særligt opmærksomme på barnets færden og adfærd på de sociale medier og drøfter løbende denne.

Forventninger til skolen:

- Skolen sætter klare rammer og viser klare holdninger til, hvad acceptabel adfærd er.
- Skolen tager ansvar ved mobning og inddrager eleverne, lærerteamet og forældre.
- Skolen tager vare på, at eleverne reviderer deres antimobbeside i begyndelsen af skoleåret.
- Skolen drøfter løbende anvendelsen af sociale medier, hvor det er relevant
- Skolen tager ansvar for løsning af mobning. Som udgangspunkt er klasselæreren tovholder. Det sker gennem:
    - Samtale med klassen. Det gøres meget tydeligt, at mobning ikke accepteres. Det gøres tydeligt, at ”den som ti'er, deltager i mobningen.”
    - Samtale med hjemmet. Der tages kontakt til både, de børn der mobber, og til de børn der mobbes.
    - Der udarbejdes en handleplan, som forelægges skolens ledelse.

Når mobning opstår

Når der opleves mobning eller mistanke om mobning, er det væsentligt at bevare forståelsen af, at mobning er kompleks. Der skal arbejdes på forskellige fronter (jf. modellen ovenfor), når mobbemønstre skal brydes.

Mobning er onde mønstre, ikke onde børn.

Hvis der konstateres mobning eller lignende, arbejder ledelsen/klasseteamet med handlingsplanen til håndtering af mobning. Handlingsplanen skal være udarbejdet senest 10 arbejdsdage efter, at der er modtaget oplysning om problemerne. Side5/6

Ledelsen vurderer i samarbejde med klasseteamet, hvorvidt skolen bør iværksætte midlertidige foranstaltninger for akut at gribe ind over for de konstaterede problemer frem mod, at handlingsplanen iværksættes.

Arbejdet falder i fire faser:

- Undersøgelsesfasen

  Varer maks. to-tre dage. Skolen vurderer, om der er tale om mobning eller lignende.
- Planlægningsfasen

  Skolen udarbejder en handlingsplan og vurderer behovet for straks-foranstaltninger.
- Omvæltningsfasen

  Varer to-fire uger. Handlingsplanen gennemføres og evalueres med henblik, om der skal udarbejdes revideret plan.
- Opfølgningsfasen

  Når problemerne med undervisningsmiljøet er ophørt, og der arbejdes forebyggende i klassen.

Skolen udarbejder en tids- og procesplan for arbejdet. Skolen informerer de berørte elever og forældre om indholdet af handlingsplanen og om eventuelle midlertidige foranstaltninger.

Digital antimobbestrategi

Digital mobning kan foregå døgnet rundt, og der er ikke noget ”fristed”. Den/de, som det går ud over, kan aldrig vide sig sikker og har aldrig fred. Dem, der mobber, kan være anonyme, og der kan herske stor usikkerhed om, hvem afsender er. Digital mobning kan foregå i lukkede grupper, der ofte er usynlige for voksne. Dermed kan det være svært at konstatere, at der foregår mobning.

Kropssproget mangler i den digitale verden, så hårde ord kan føles ekstra sårende. Skriftsproget har begrænsninger, som forsøges elimineret med smileys og emojis, som let kan misforstås. Konflikter på nettet eskalerer hurtigere, end de gør, når man står ansigt til ansigt, idet almindelige fysiske stopsignaler ikke er til

stede. Man tør være grovere mod hinanden og udelukker fra fællesskaber, bruger krænkende sprog og trusler og deler billeder og videoer på forskellige digitale medier.
Den magtubalance, der ofte sker i et fællesskab, når der foregår mobning, forstærkes i mange tilfælde i det digitale rum, hvor børn og unge er til stede uden voksne.

Forebyggende:

På Østervangsskolen arbejder vi med digital dannelse fra 1. til 9. klasse. Gennem arbejdet med digital dannelse kommer vi rundt om de "farer," der kan opstå via kommunikation på sociale medier. Hvad takt og tone på de sociale medier er. Hvordan man opfører sig som en god ven på nettet. Regler om deling og generel god moral - samt de etiske valg, eleverne står overfor, når de bevæger sig rundt på nettet.
Håndtering af digital mobning: Skolen har grundlæggende et ansvar i situationer med digital mobning, selvom den digitale mobning foregår i fritiden, vil den oftest blive videreført i skoletiden. Der vil sandsynligvis være flere involverede parter, der har deres gang på Østervangsskolen.
Når en problematik opstår, vil vi starte med at afdække, hvor omfangsrigt problemet er. Det vil ske gennem samtaler, ikke kun med de involverede, men også med andre, der ikke direkte er involveret. Når det arbejde er tilendebragt, vil vi igennem dialog søge at løse problematikken. Her vil vi også vurdere, hvor mange parter, der skal involveres i sagen.

Mulige aktører:

Skole - elever - hjem
Skole - AKT - elever - hjem
Skole - SSP - elever - hjem
Herefter vil skolen og mulige aktører vurdere, hvilke aktioner, der skal sættes i værk i forhold til gruppen med den uønskede adfærd.
Evaluering og opfølgning: Det er vigtigt at følge op på de indsatser, der er sat i værk. Derigennem kan vi sikre at de mønstre, der tidligere var til stede, ikke er vendt tilbage. Hvis de uhensigtsmæssige mønstre stadig er der, må nye aktioner sættes i værk.

Den nationale klageinstans mod mobning:

- Hvis elever eller forældre oplever, at skolen ikke tilstrækkelig forebygger og håndtere mobning, har de mulighed for at klage
- Klagen sendes til "Den nationale klageinstans mod Mobning", til Roskilde Kommune eller til skolen, som så videresender klagen.
- Den Nationale Klageinstans mod Mobning | Børne- og Undervisningsministeriet

Klassens antimobbeside:

- Hver klasse har udarbejdet en elevside med klassens bestræbelser på at bekæmpe mobning.
- Klassen er ejer af siden. 6a er eksempelvis ejer af 6a´hjemmeside indtil det efterfølgende skoleår, hvor den nye 6a overtager siden.
- Hvert år i august / september – arbejdes der i klassen med siden, så den passer til klassens input / bestræbelser / aftaler om at bekæmpe mobning – såvel fysisk som digitalt.

Godkendt i skolebestyrelsen 21/4 - 26

